

Ortadoğu'nun rakip müttefikleri

KAHİRE (CİHAN)

Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek, 28 yıllık iktidarında 5'inci, bu yıl içinde ise ikinci kez Ankara'ya geliyor. Türkiye'nin Ortadoğu'daki rolünü hızla artırdığı bir döneme denk gelen ziyaret sırasında iki ülke ilişkilerinin çok yönlü olarak tekrar ele alınması bekleniyor. Fransa ziyaretinin ardından Türkiye'ye gelecek olan Mübarek, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'la bir araya gelecek.

Türkiye ve İran'ın gerisinde kalmakla birlikte bölgenin üçüncü etkin ülkesi ve bölgesel oyuncusu olarak kabul edilen Mısır bölge sorunların çok büyük çoğunluğuna Türkiye ile aynı perspektiften yaklaşıyor.

Filistin: Filistin konusunda Mısır mutlak oyuncu olmasına ve Batılı ülkeler de bu durumun değişmemesi için büyük bir özen göstermesine rağmen özellikle İsrail'in 22 günlük Gazze saldırısından sonra Türkiye de denklemin bir parçası haline geldi. Fakat Türkiye diplomasinin tüm inceliklerini kullanarak hiçbir zaman Mısır'ın önüne geçmek gibi bir politikası olmadığını belirtti ve bu konuda Kahire'ye yardımcı olmak istediğini beyan etti. Ankara'nın bu yöndeki beyanları Kahire'yi rahatlatmakla kalmadı takdirini de kazandı.

Suriye ve Lübnan: Lübnan Başbakanı Refik Hariri'ye 2005 yılında düzenlenen suikast, 2006 yılındaki İsrail-Hizbullah Savaşı ve son Gazze saldırılarıyla sarsılan Mısır-Suriye ilişkilerindeki gerginlik halen devam ederken, Türkiye, bu ülkeyle tam bir bahar havası yaşıyor. İki ülke karşılıklı vizeyi kaldırırken, Şam, İsrail ile Golan görüşmelerinin Türkiye ile tekrar devam etmesini istiyor.

Türkiye ve Mısır, Lübnan'daki cumhurbaşkanlığı ve ardından patlak veren hükümet krizinin çözümlenmesi için ayrı ayrı girişimlerde bulundu. Bu yılbaşında ancak sona erdirilebilen dört aylık cumhurbaşkanlığı krizini Katar, geçtiğimiz ay sona eren hükümet krizini de Suriye-Suudi Arabistan yakınlaşması çözdü.

Bu arada Arap dünyasının liderliği için Mısır'la gizli bir yarış içinde olan Suudi Arabistan'ın Suriye ile yaşanan 4,5 yıllık gerginliğin çözülmesi için Türkiye'nin oynadığı rol Mısır ve Arap basınında geniş yankı buldu.

İran: İki ülkenin nispeten farklı bir politika izlediği konulardan birini İran oluşturuyor. Mısır ve Suudi Arabistan başta olmak üzere bazı Arap ülkeleri İran'ın Ortadoğu'daki artan rolünden büyük bir rahatsızlık duyarken, Türkiye İran'la siyasi ve ekonomik ilişkilerini daha da geliştirerek Tahran'ın dengelemeye çalışıyor.

Mısır her ne kadar açıkça belirtmese de İran'ın nükleer programının bölge için tehdit oluşturduğunu belirtirken, Türkiye barışçıl olduğu sürece bu programa karşı olmayacağını açıklıyor.

Akdeniz İçin Birlik: Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'nin fikir babalığını yaptığı Akdeniz için Birlik Projesi'ne destek veren ülkelerin başında Mısır geliyor. Türkiye ise Avrupa Birliği sürecine darbe vurma amacı taşıdığını belirterek, bu projeye destek vermiyor. Konuyla ilgili olarak geçtiğimiz ay İstanbul'da yapılması planlanan ve daha çok Türkiye'yi ikna etme amacı taşıyan

toplantı, bazı Arap ülkelerinin İsrail'in katılmasını protesto ederek katılmamasından dolayı iptal edilmiş bu da Sarkozy için büyük bir darbe olarak dünya basınına yansımıştı.

Kıbrıs: Mısır'ın Yunanistan ve Kıbrıs Rum Kesimi'yle çok yakın ilişkileri bulunuyor. Mısır, KKTC'yi tanımadığı gibi, böyle bir durumun söz konusu dahi yapılamayacağını belirtiyor. Mısır, Rum Kesimi'nin Türkiye'yi rahatsız eden denizde petrol arama çalışmalarına destek de veriyor ve ortak arama faaliyetlerinde bulunacağını da belirtiyor. Türkiye ise Mısır'ın desteğini kesmek için diplomatik girişimlerini sürdürüyor.

Ekonomik ilişkiler: İki ülke ilişkilerinin gelişmesinde şüphesiz ekonomi çok önemli bir rol oynuyor. 2009 yılında iki ülke karşılıklı ticaretinin 3 milyar doları bulması bekleniyor. Küresel krizden dolayı Türkiye'nin genel ihracatı yüzde 30'lar civarında azalırken, Mısır'a ihracatını yüzde 100 artırması dikkat çekici. Türkiye'nin Mısır'daki yatırım miktarının da 1,5 milyar doları bulduğu tahmin ediliyor.

Kaynak: <http://yenisafak.com.tr/Dunya/?i=228520>